

100 جلعي ارمان و رنداالدى

پیک باۋلین: اۆر جارالانپ جاتسادا "قارا قوعام" تىرهكىسىن اتپ ئولىرىدى

شينحوا اگه نتسگىنىڭ 10 - ايدىلەك 29
كۇنى گۋاچجۇۋدان بەرگەن حابارى (ئىتلىشى
لى شىيۇقىيىاتى). قارۇ ئۇستاغان بۇزاقىعا جولە-
عىپ، مىلتىق كەزەلىپ تۇرسادا، ول 14رى -
عساري بولمادى، شەگىنىشەكتەمدى، اوپىر جازالا-
نىپ جاتسادا عالامات قايىسارلىقپەن بۇزاقنى اتىپ
ئولتىرىپ، سوڭىندا جاس ۋەمرىن ارنادى، انه
ول - پىڭ باۋلىن قۇربان ددى.
پىڭ باۋلىن 1966 - جىلى 8 - ايدا دۇنييەگە
كەلگەن، گۆڭۈدۈڭ حۇيىات اۋدانى ما - ان قالا-
لاشىننان. 1984 - جىلى ورتا مەكتەپتى بىتىر-
گەن سوڭ، پىڭ باۋلىن جۇڭگۇ حالق ازاتىق
ارمىاسى گۋاشى قارۇلى ساقشى اسکەرىي بولە-
مەنە قاتىناتى. اسکەرىي مىندەت و تەپ
جۇرگەن كەزىننە، ول بار نىقلەسلىن سالىپ،
قاچىرلىقپەن ئۇيرەنىپ، جاپالىي جاتىشۇ
جاساپ، تالاىي رەت اسکەرىي ئوبۇلىنىڭ ماراپا-
تىنا بولەندى 14رى 1986 - جىلى جۇڭگۇ
كۆمەئىيىستىك پارتىياسىندا مۇشە بولىدى.
1987 - جىلى 12 - ايدا پىڭ باۋلىن اسکەر-
دهن بوساعاننان كەيىن اۋاندىق و نەر كاسپ -
ساۋاًد بانكەسىنىڭ ھۆنۈمىكالق ساقشىسى قىز-
ھەتنەن ورنالاستى 1991 - جىلى پىڭ باۋلىن اۋدان-
دىق قووعام حاۋاپىسىز دىگى ورگانىنا تائىداب
اوستىرىلىپ، تىلگەرىنىدى - كەيىندى اماندىق
قورلاۋ حالق ساقشىسى، قىلىمس بارلاۋ
تەھىنىگى مىندەتتەرىن و تەدى، ول قاچىرلىق-
پەن دىستەپ، قىزمەتكە بەردىلە كىرسىپ، ئېرى
جىلدان ارتقى ۋاقتى تىرىھەكتى قىزمەتتىشىگە اینا-
لىپ، ئۇرۇلى دەلولاردان 150 دەن استامان
بازلاپ اشۇعا ات سالىستى. پىڭ باۋلىن زاخىدى
14 دىل اتقارىپ، كىرىشكىسز، پاك بولىپ، 12
مىڭ يۈانان استام قۇنعا يە جالىپى 20 نەشە
رەتكى تارتۇ - تارالىدىان، پارادان باس
تارتىپ، حالق ساقشىسىنىڭ بۇكىل متتا - پەيدى-
لەمەن حالق ئۇشىن قىزمەت دىستەيتىن و سكە-
لەڭ ئەورالىن اىيگىلەدى.

عا و لیمپیادا سپورت جارسین و تکنرژوگه ده گهن کوکه‌ی
تهستی تله‌گن بیلدیردی. جاتا عاسرغا و تکه‌نهن
کهین، پارتیا مهن مهمله‌که‌ت تاعی دا بیدیجیلث قالاسنلث
2008 - جلی 29 - که‌زه‌کتی و لیمپیادا سپورت جارسین
و تکنرژوگه ۰۲۱۱۶ هتؤن قولداو شهشمن جاسادی، بی‌بر
میلیارد ۳۰۰ میلیون جوگو حالقی تاعی بی‌رهن حالقا-
رالق قواعما و لیمپیادا سپورت جارسین و تکنرژوگه
ده گهن کوکه‌ی تهستی تله‌گن بیلدیردی. 2001 - جلی 7 -
ایدیلث 13 - کونی حالقارالق و لیمپیادا کومیته‌تی 29 - که-
زه‌کتی و لیمپیادا سپورت جارسین و تکنرژو قعن جوگو
بیدیجیلکه بدرؤدی ویعادردی.

هره کشه‌لکه يه، جوعاری و ره‌ده‌گی بی‌بر
که‌زه‌ک و لیمپیادا سپورت جارسین و تکنرژو، بول -
جوگو حالقنىلث حالقارالق قواعما بدرگهن ایسندی
ۋاده‌سى. جوگو و لىتنىڭ ۱۰۰ جىلىدىق تله‌گن جو زه‌که
اسرۇ ۰۲۱۱۶، جوگو حالقنىلث حالقارالق قواعما
بدرگهن ایسندی ۋاده‌سى ورینداو ۰۲۱۱۶، بوكىل
پارتیا، بوكىل ارميا، بوكىل ھلدە‌گى ئار ولت حالقى 7
جلدان استام ۋاقت قاجمای - تالماي قۇلشىنسى
جاساۋ ارقلى اقري بیدیجیلث و لیمپیادا سپورت جارسین-
نىڭ وراسان زور تابسينا قول جەتكىزدى.

بیدیجیلث و لیمپیادا سپورت جارسینلث تابستى و تکه-
زىلۇي دۇنييە جۇزى حالتنا تاعی بی‌بر مارتە مىنلى اىكە-
لمىدە: جوگو حالقى ادامىزات و رکىنېتىنىڭ العا باشوى
۰۲۱۱۶ اناغۇرلم كىسىك و لۇستەر قوشۇغا قابىلەتتى.

شىنھۇا اگەنتىسىنىڭ 11 - ايدىلث 18 - كۇنى
بېجىڭەن بەرگەن حابارى. 2008 - جىلى 8 - ايدىلث 8 -
كۇنىنىڭ 8 - ايدىلث 24 - كەزه‌کتى و لیمپیادا سپورت
كۆز تىكىھن 29 - كەزه‌کتى و لیمپیادا سپورت جارسین
جوگو بیدیجىلچە تابسپەن و تکنرېلىپ، جوگو و لىتى
100 جىل اىساعان تله‌گن اقري جو زه‌گە اسردى.

ولیمپیادا سپورت جارسین و تکنرژو ارمانن جۇز ۵ -
گە اسراو ۰۲۱۱۶، جوگو حالقى تۇپ - تۈرلە 100 جىل
تالپىنسىپ جانە كۈرەسپ، قاجماس - تالماس تاباندى
قۇلشىستار جاسادى. 1908 - جىلى جوگولقىار جوڭ -
گونىڭ و لیمپیادا سپورت جارسينا قاتىناساتىنىدىعى جانە
ولیمپیادا سپورت جارسین و تکنرژو جونىنە 1 - رهت
۰۲۱۱۶ تاراكتى. جاتا جوگو قۇريلغانان كەين، ھلەمىز -
دىڭ دەنە تارىيە سىتەرى قارىشتاپ دامغان جاتا دا -
ۋىرگە ۰۲۱۱۶. پارتیا مهن و كىمەت ھلەمىز دىڭ حالقارا -
لەق و لیمپیادا سپورت جارسينا قاتىناسۇشنا و سكەلەڭ
ئامان بەردى. 1978 - جىلدىڭ سوڭىنان كەين، ھلەمىز
رەفورما جاساۋدىلەك، ھىسىك اشۋەدىڭ جاتا ساياساتىن
جوگىزدى، دەنە تارىيە سىتەرى قارىشتاپ دامۋەدىڭ
جاتا داۋىرەنە ۰۲۱۱۶.

1991 - جىلى پارتیا مهن مهمله‌کەت بیدیجیلث قالا-
سىنىڭ 2000 - جلی 27 - كەزه‌کتى و لیمپیادا سپورت
جارسین و تکنرژوگە ۰۲۱۱۶ هتؤن قولداو شهشمن
جاسادى. سول كەزدە حارستى و تکنرژو قعن قول
جەتكىزە الماعانىمەن، جوگو حالقى حالقارالق قواعەم -

نسانادان جازبای، معیم قایراتقا کەلپ، کەدھیلىكتەن
ارىلىتۇدان قامال الۋەدىڭ ساپاسى مەن ناقىلىعن شىن
مانىنده جوعار بىلاتايىق

جایپایی عُبر - بِرلَهُب ته کسدرپ جای - جاپاسارین
عُبْلُوْدی یگهرو، باستسی، جاواپکه رشلکتیک تیاناقتاو-
وُئی، سایاساتنک تیاناقتاوی، قزمهتتیک تیاناقتاوی
سندي "وُشتیک تیاناقتاوی" ، دالمه - ئال پارقناو،
دالمه - ئال سُوييهمه لدهو، كهدهيلكتهن دالمه - ئال
شه گىندىرەو سندي "وُش دالمه - ئال" ، سونداي - اق
مىندەتتى وقو - اعاراتتى، نه گىزگى مەدەلۇدى،
تۈرعنىن ئۇيى جانه اوْزى سو حاۋپىسىز دىكىن قاماتاماسز
هتو سندي "وُشتى قاماتاماسز هتو" جاعداين ئبر -
بِرلَهُب ته کسدرپ كەرەك. تُوكەلدەي باۋلۇدى
يىگەرپ، اداما قاراي دالمه - ئال فېرتىپ، دارەجه،
عُتۇر بويىنشا باۋلۇدى ورسىتەتىپ، سُوييهمه لدهپ كو-
مەكتەسۋىشى كادىلار مەن كەدەي بۇقارانى باۋلۇدى
عُتۇينىدى تۈرەد ويداعىدai يىگەرپ، سُوييهمه لدهپ
كۆمەكتەسۋىشى كادىلاردى كەدەيلەردى سُوييهمه لدهو
قزمهتتىك مامانى هتىپ شىن ماڭىندە باۋلۇ، بۇقارانى
كەدەيلكتهن ارىلىپ كىرسىن ارتىتىرىۋە دىك مایاتىلمانى
هتىپ باۋلۇ كەرەك. نىسان قۇردىلىسىن يىگەرپ، قارجم-
نىڭ نىسانغا مەلسۇنىھ، نىساننىڭ جوسپارعا مەلسۇنىھ،
جوسپاردىڭ سۇرانىسقا مەلسۇنىھ قاباندى بولىپ، "كە-
دەن تاراقتىرماۋ، وُشتى قاماتاماسز هتو" مەن تىعزم
بِرلەستىرپ، نىسان ئىزىممن هر تەرەك جوبالاپ،
سالالاپ، نىساننىڭ دالدىگىن جو عارىلاتق - كەرەك. ما-
سەلەللەردى رەتتەو - تۇزەتىدە يىگەرپ، نه گىزگى تا-
قرپىتىق تارىبىھەن، كەدەيلكتهن ارىلىتۇدان قامال الڭ
بويىنشا زور ته کسەرۇمەن جانه ورتالقىتىك ارناؤلى
شارلاۋ بويىنشا "قايرىلا قاداعالاۋى" مەن وُشتاست-
رپ، ئۇرۇلى اڭستار مەن ئبر - بِرلَهُب ته کسەرۇدە
انىقتالغان ماسەلەللەردى رەتتەو - تۇزەتىدە ئبر
تۇناس جوسپارلاپ جاقسى يىگەرۋ كەرەك.
عماجىلسى منالاردى تالاپ هتى: ئار دارەجهلى
پارتىكومدار مەن وُكمەتتىر باشلىق جاواپكەر شىلىكتى
تىياناقتاندىرۇ، پارتىا مەن وُكمەتتىك نه گىزگى جاواپتى
جولداستارى باستى جاواپكەر شىلىكتى ارقالاپ، تىكە
يىگەرۋ كەرەك. ارقايىسى جەتكە كشلىك هتو گرۇپپالارى
دالمه - ئال جەتكە كشلىك هتىپ، نه گىزگى ساتنىڭ ما-
سەلەللەردى بايقاۋىندا جانه شەشۈنىھ كۆمەكتەسۋ
كەرەك. اۆتونوميالى رايوننىڭ ارقايىسى تاراقلارى،
ورىندارى نه گىزگى ساتنىڭ سۇرانىسىن باعدار هتىپ،
مرقىتلىقپەن وُشتاسترپ، جو عارى - تو مەن بِرلەسپ
قىيمىلداپ، دالمه - ئال قزمهتتىپ، قزمهتتىك
بىرىككەن كۇشىن وُيسىتىرپ، كەدەيلكتهن ارىلىتۇ-
دان قامال الڭ بويىنشا زور ته کسەرۇدە جانه "قسقى
شايقاس" تا ناقلى وىنمىلىككە قول جەتكىزۈگە شىنايى
كەپلىدىك هتو كەرەك.

پیٹ میچجی: باسن ئای تیگپ، جاؤ ورہین وُش ردی

二三

جىلى 6 - ايدا جۇڭگۇ حالق
جاپون شاپقىنىشلارنى قارسى تۇرۇ
قىزىل ارمىيا داشۋەسنسە وقۇعا توْ
سىدى.

بۇ كېل ەلدىڭ جاپون شاپقىنـ
شىلارنى قارسى تۇرۇ سووعسى بۇرق
ەتكەنەن كېين، پىڭ مىيڭچى ەلگەرىنىـ
رىندى - كېينىـ 8 - ارمىا 115

شىسى 343 - لۇيى 685 - تۈانىنىـ
سانمۇجاڭى، تۈاجاڭى بولىپـ
پىڭشىڭگۈن قاتارلى شايقاستارعا
قاتانىسادى. 1938 - جىلى قىستا

جۇڭگۇ كومئۇنىسىنىـ پارتىياسى ورتالق كۆھىـ
ەتنىنىـ "خوابەيدى بەكەمدەۋ، خواجۇـنىـ

فاینس بو لادی .
چائینیک قالالق پارتکوم پارتیا تاریخن
زه رتنو که گسنه سننک مه گهره رو شی قزمه تکه .
ری فو جیانپیک بسلای دهدی : پیک میکجی
”سو عستا در جوره ک، وز موده هسن ویلامدی .
تمن“ ، جاشا جو گکو قوری لعان سو اش، ول
چائینیک داعی اویلنا 3 رهت که لگهن، بار لعندا
وقبا سندتا تاماق عشیپ، جه رگلیکتی ورنعا
داستارقان جاییدر مادی، شنایی قورمه تکه
لایق .
فازم چائینیک قالاسی چوانفسک ئمالسی
چیکشی قستا عندا عی پیک میکجینک هجه لگی
تۇرما عی جه رگلیکتی ورننک نه گنرگی تاقرپ-
تىق تاربىيە قىيمىنىڭ، پارتیا كۇنى قىيملىنىڭ
ماڭزىدى ورننا اينالدى . ۇعسۇغا قاراعاندا،
چائینیک قالاسی قىزىل سايابات لەنياسىن
جو بالاپ، پیک میکجینک هجه لگى تۇرما عن
وسغان ھنگىزىپ، انانعۇرلىم كوب ادامنىڭ
وسندا كەلپ، تو گەرسىشىل اغا بۇندار دىك
”اوەلگى ماقساتىن“ سەزئۇنە مۇمكىندىك جا-
ساماقشى 5 كەن .

دامتۇ“ سىندى سترانە گىالق شەشمەنە ساي،
نۇيرىق بويىنشا اسکەرىي بولىمەگى 2700 دەن
استام ادامدى باستاپ، و گىتۇستىكتەگى حوا جۇڭ-
غا بارىپ، جاشا 4 - ارمىا كومەك بەرەدى
ئارى جياڭسو - شاندۇڭ - حىنان تارماق ات-
ەتنىڭ ادام سانىن مولايىتىپ، سلىيچىۋانى
بولىپ، جياڭسو - شاندۇڭ شەكارا 4 و گىرنىڭ
جاپون شاپقىشلارنى قارسى تۇرۇ بازاسىن
شۇغا باسىشلىق ھەدى. ارتىنان ئىتالم-
ئارىبىيە 1 - لۇينىڭ لۇيچاڭى، 8 - ارمىا 5 -
رۇندۇبىيە 1 - تارماق اتىقلىك سلىيچىۋانى
مىندەتن ارقالايدى. 1941 - جىلى ۋاننان ۋاقيى-
عا سىنان كەين، جاشا 4 - ارمىا 3 - شىسى 7 -
لۇينىڭ لۇيچاڭى بو لادى. 7 - لۇي جۇنبىۋەتكى
جىلجلەممالى ئېبولىمى بولغاندىقتان، سۆبەي،
خواپىيە، خوانان سياقتى جەرلەرەد 1500
زەتتەن ارتىق سو عس جۇرگىزىپ، جاپون
تۇقىرىشاق ارمىاسىنىڭ 5000 نان استام ادامنىڭ
كۈزىن جويادى. ازانلىق سو عسسى كەزىندە،
ول شىعس سولتۇستىك دەمۆ كاتىالق بىرلەس-
كەن ارمىاسى 3 - شىسى 7 - لۇينىڭ لۇيچاڭى،

شينحۋا اگەنتىسىنىڭ 10 - يىدىلەك 30 - كۇنى چاشادان بەرگەن حابارى (ئىلىشى باي تىيانىتىان)، يە تىڭ دەربەس تۋانىدا ولىكىلى "باسىن ئباي تىككەن پايجاڭ"؛ چىن يى ول باشىلىق دەتكەن اسکەرى ئېولىم-دى "پارتىا قاي جەردى نۇسقاسا سول جەركە باراتىن قۇرۇش اسکەرى ئېولىم" دەپ اتاقاعان؛ جاڭا 4 - ارمىيا 3 - شىسىندىدە ئېرى ساقا جولداس ولهڭىنە ونى "اتن مەستىپ جاۋادىق فەرەبى ئۇشقان" دەپ القادى - ولى جۇڭگو حالق ازاتىق ارمىاسىنىڭ جووعارى دارەجەلى قولباسىسى پىڭ مىڭجى ھىدى.

پىڭ مىڭجى 1905 - جىلى دۇنيەگە كەلگەن، حۇنانىنىڭ چاثىنلىق دەگەن جەرنىنە.

1924 - جىلى ولى حواڭچۇ اسکەرى مەكتەبى ئەتىلەم - تاربىيە تۋانى ئىقالىم - تاربىيە ئۆلکەن اتىرە.

تىنە وقۇعا توْسەكەن، 1925 - جىلى جۇڭگو كومەنۇسىنىڭ پارتىياسنا مۇشە بولغان، چىن جىۈڭمېڭدى جازالاۋدىك 2 رەتكى شەعىسى -

قا جورىعىنا قاتىناسقان. 1926 - جىلى جازدا گۆمين توڭكەرسىتىك ارمىيا 4 - جۇنى يە تىڭ دەربەس تۋانىدا پايجاڭ بولىپ، سولتۇستىكە جورىق سووعسىنا قاتىناسقان. 1927 - جىلى ناچاڭ كوتەرىلىسىنە قاتىناسىپ، 25 - شىدا ۋاقتىشا لىيانجاڭ بولغان.

1930 - جىلى ولى جۇڭگو جۇمىسىنى - شاروغا قىزىل ارمىاسىنا قاتىناسىپ، لىيانجاڭ، يۇرۇنىڭ ئەتەتلىق باستىعى، ورىنبا سار ئاتالىم - تاربىيە اتىرەتىنىڭ باستىعى، ورىنبا سار تۋانجاڭ، تۋانجاڭ، شى سانىمۇ جاڭى قاتارلى مىندەتتەردى وتهپ، ورتالق سوۋەتتىك را - يۈنلىك ئار رەتكى "قورشاپ جویۇ"غا قارسى - تۇرۇنىدا جانە ئۇراق جورىققا قاتىناسادى. 1936 -